

ฐานข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร-ตาก

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

เรื่อง ประวัติอำเภอคลองขลุง

รายละเอียด

อำเภอคลองขลุง เป็นอำเภอที่อุดมสมบูรณ์มาก เพราะมีคลองขลุงไหลผ่าน บรรจบกับแม่น้ำปิงที่ตำบลคลองขลุงเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2464 เรียกอำเภอนี้ว่า อำเภอขานู ต่อมาได้เปลี่ยนอำเภอเป็นคลองขลุง" เนื่องจากบริเวณที่ตั้งของที่ว่าการอำเภอมีลำน้ำคลองขลุงไหลผ่าน ในปี พ.ศ.2482 กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศจัดตั้งกิ่งอำเภอแสนตอแยกจาก อำเภอคลองขลุง ประกอบด้วยตำบลแสนตอ ตำบลยางสูง ตำบลระหาน ตำบลสลกบาตร และตำบลป่อถ้ำ และในปีพ.ศ. 2490 กิ่งอำเภอแสนตอได้รับการยกฐานะเป็นอำเภอ โดยเปลี่ยนชื่อใหม่ว่าอำเภอขานูวรลักษบุรี

กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศยกฐานะพื้นที่ของอำเภอคลองขลุงจัดตั้งเป็นอำเภอเพิ่มขึ้นอีก 2 อำเภอ คือ อำเภอทุ่งทราย จัดตั้งเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2535 มีเขตการปกครอง 3 ตำบล 30 หมู่บ้าน ประกอบด้วยตำบลทุ่งทราย ตำบลทุ่งทอง และตำบลถาวรวัฒนา ในปีต่อมาจัดตั้ง อำเภอปางศิลาทองเมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2536 มีเขตการปกครอง 3 ตำบล 27 หมู่บ้าน ประกอบด้วยตำบลโพธิ์ทอง ตำบลหินดาด และตำบลปางตาไว

อำเภอคลองขลุง ตั้งอยู่ทางตอนกลางของจังหวัด อาณาเขตติดต่อกับเขตการปกครองข้างเคียง ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอเมืองกำแพงเพชร

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอทรายทองวัฒนา และ อำเภอเบ็ญจมศักดิ์

ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภอขานูวรลักษบุรี และ อำเภอปางศิลาทอง

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอเมืองกำแพงเพชร

เหตุที่เรียกว่าอำเภอคลองขลุงเพราะสันนิษฐานว่ามีที่ มา สามทางคือ

๑. น้ำจากคลองวังไทร ไหลมาบรรจบกับแม่น้ำปิงที่ ตำบลคลองขลุงเรียกกันที่บ้านคลองคลุ้ง บ้านท้องคลุ้ง บ้านท้องคุ้ง กลายมาเป็นคลองขลุงในที่สุด

๒. บริเวณลำน้ำคลอง บ้านคลองขลุง เดิมมีการเลี้ยงช้างกันจำนวนมาก ช้างมาเล่นน้ำในลำคลอง จึงเรียกกันกว่าคลองช้างโคลง คลองโคลง และเป็นคลองขลุง

๓. ในลำน้ำคลองขลุง มีจระเข้ ชนิดหนึ่งจำนวนมาก ชาวบ้านเรียกว่าตะโขง เรียกคลองนี้กันว่า คลองตะโขง คลองโขง และกลายเป็นคลองขลุงในปัจจุบัน

อำเภอคลองขลุงแบ่งเขตการปกครองย่อย 10 ตำบล ประกอบด้วย ตำบลคลองขลุง ตำบลวังไทร ตำบลวังแฉม ตำบลวังบัว ตำบลหัวถนน ตำบลคลองสมบูรณ์ ตำบลท่ามะเขือ ตำบลท่าพุทรา ตำบลวังยางและตำบลแมลาด

ดินแดนหลวงพ่อดกภัย

หลวงพ่อดกภัย " พระเกจิที่โด่งดังที่สุดของกำแพงเพชร พระวิมลวชิรธรรม หลวงพ่อสว่าง อุตตโร (สว่าง เจริญศรี) หลวงพ่อดกภัย ณ วัดคฤหบดีสงฆ์ (วัดท่าพุทรา) หลวงพ่อสว่าง เป็นบุตรของขุนเจริญสวัสดิ์ (เจริญ เจริญศรี) กำนันตำบลท่าจิว อ.บรรพตพิสัย จ.นครสวรรค์ กับคุณแม่หอม เจริญศรี เกิดเมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2426 ตรงกับขึ้น 12 ค่ำ เดือน 7 ปีมะแม เป็นบุตรคนสุดท้ายที่เป็นชายส่วนคนก่อนๆ ล้วนเป็นหญิง ท่านเป็นพระเกจิที่โด่งดังที่สุดของกำแพงเพชร ท่านเป็นพระเกจิอาจารย์รุ่นราวคราวเดียวกับ #หลวงพ่อบุญ วัดชนแดน จ.เพชรบูรณ์ #หลวงปู่โต๊ะ วัดประดู่ฉิมพลี ท่านเกิด 17 มิถุนายน 2426 ตรงกับขึ้น 12 ค่ำ เดือน 7 ปีมะแม มรณภาพ 1 กุมภาพันธ์ 2520 รวมสิริอายุ 94 ปี 7 เดือน 25 วัน 74 พรรษา

หลวงพ่อดกภัย ท่านได้สร้างเหรียญพ่อดกภัยไว้หลายรุ่น แต่ละรุ่นทรงอิทธิปาฏิหาริย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแคล้วคลาด กล่าวกันว่า ถ้ามีหลวงพ่อดกภัยไว้กับตัว จะไม่มีวันตายโหง มีอภินิหารมากมาย จนได้นามว่าหลวงพ่อดกภัย เป็นที่ปรารถนาของผู้คนอย่างมาก ที่อยากจะเป็นเจ้าของเหรียญพ่อดกภัย จนมาเป็นคำขวัญวรรคที่หนึ่งของอำเภอคลองขลุง ว่าดินแดนหลวงพ่อดกภัย

ผลไม้รสดี

คลองขลุงมีผลไม้หลากหลายชนิด อาทิ กัลลวยไข่ ผลไม้ประจำจังหวัดกำแพงเพชร จะเริ่มออกสู่ตลาดตั้งแต่เดือนกรกฎาคม และจะออกสู่ตลาดมากที่สุด ในช่วงเดือน กันยายน - ตุลาคม การซื้อขาย จะใช้หน่วย "ตั้ง" เป็นเกณฑ์ กัลลวยไข่ ๑ ตั้ง หมายถึง กัลลวยไข่หรีที่มีผลสมบูรณ์ ๖ หวี ในแต่ละเครือ แหล่งเพาะปลูกกัลลวยไข่ที่สำคัญในจังหวัดกำแพงเพชร คือ อำเภอเมืองกำแพงเพชร อำเภอไทรงาม อำเภอคลองขลุง และอำเภอพรานกระต่าย อำเภออื่นๆ ตลาดบริเวณภายในประเทศแล้ว กัลลวยไข่ยังเป็นสินค้าออก ทางเกษตรอีกด้วยตลาดกัลลวยไข่ ในต่างประเทศที่สำคัญ คือ ตลาดฮ่องกง สิงคโปร์ ญี่ปุ่น เดนมาร์ก บัตตาเรีย และแคนาดา นอกจากนี้ที่อำเภอคลองขลุงจะมีผลไม้ได้ประจำฤดูจำนวนมาก อาทิฝรั่งไร้เมล็ด(พันธุ์ เพชรกำแพง) กระท้อน ชมพู่มะพร้าว ละมุดน้ำผึ้ง พุทรา ขนุน มะพร้าว มะไฟ มะม่วงเขียวใหญ่ ส้มเขียวหวาน ส้มโอ ส้มโชกุน

ถ้าจะรับประทานมะพร้าว ในเดือนมีนาคม ถึงพฤษภาคม บนถนนพหลโยธิน ช่วง “คลองขลุง-กำแพงเพชร” ระหว่างกม.317-320 ชาวบ้านเอามะพร้าว-มะพร้าว ตั้งขายข้างทาง หลายสิบบ้าน รสชาติอร่อยมากราคาไม่สูง นำรายได้มาสู่ชาวคลองขลุง จำนวนมาก

กระท้อน เป็นผลไม้ที่มีมาก ในอำเภอคลองขลุง ในฤดูจะวางขายอยู่ข้างถนนพหลโยธินเช่นเดียวกับมะพร้าว เป็นจัดเป็นไม้ผลรับประทานที่รับประทานได้ทั้งเปลือกผลที่ให้รสเปรี้ยวอมหวาน และเนื้อผลที่ให้รสหวาน ซึ่งนิยมทั้งรับประทานผลสด ทำอาหาร นำมาแปรรูปเป็นผลไม้ดองหรือของหวาน ราคาดี คู่กับอำเภอคลองขลุงมาตลอด

มะม่วง อีกหลากหลายพันธุ์ วางเรียงรายตลอดเส้นทางคลองขลุง กำแพงเพชร มีมะม่วงและผลไม้อื่นๆ

ฐานข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร-ตาก

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ตามฤดูกาล ทำให้กำแพงเพชร มีคำขวัญวรรคที่ ๒ว่า ผลไม้รสดี

มีชื่อไม้ดอกไม้ประดับ

คลองขลุงมีไม้ดอกไม้ประดับจำนวนมาก อาทิ ฟาร์มกล้วยไม้ หมู่ 6 บ้านแหลมยาง ตำบลวังบัว อำเภอคลองขลุง ผลิตและจำหน่ายกล้วยไม้ตัดดอก กล้วยไม้หายาก เป็นแหล่งผลิตกล้วยไม้ที่ใหญ่ที่สุดในภาคเหนือตอนล่าง

สวนกล้วยไม้รักษพร1-2 สวนกล้วยไม้ภัสรินทร์ และสวนกล้วยไม้ชัยพงษ์รัตนา โดยเน้นผลิตกล้วยไม้ประเภทรองเท้านารี และเป็นศูนย์รวมพันธุ์กล้วยไม้กว่า 50 สายพันธุ์ มีกล้วยไม้จำหน่ายตลอดทั้งปีเป็นแหล่งส่งกล้วยไม้ส่งออกต่างประเทศอีกแหล่งหนึ่งนารายได้เข้าประเทศได้ไม่น้อย

หมู่บ้านไม้ดอกไม้ประดับ หมู่ 5 บ้านวังน้ำแดง ตำบลท่ามะเขือ และหมู่ 2 ตำบลวังยาง อำเภอคลองขลุง ผลิตและจำหน่ายกล้วยไม้ดอกไม้ประดับประเภทสนทุกชนิด จิ้ง อินทผาลัม มะนาวโห่ พญาสัตบรรณ ชาทอง ปาล์มทุกชนิด โมก ปีบ บานบุรีม่วง และกล้วยไม้ป่า เป็นแหล่งต้นไม้แบบชุดล้อมทุกชนิด น่าจะใหญ่ที่สุดในภาคเหนือ มีทุกขนาด เป็นแหล่งใหญ่ตลอดแนวถนนวังแดงเลยทีเดียวน

วัดสำคัญในอำเภอคลองขลุง

วัดศรีภิรมย์ เป็นวัดเก่าแก่ มีอุโบสถหลังเก่าที่งดงามมากอยู่ในตัวอำเภอคลองขลุง

วัดจันทาราม ตำบลวังแฉก หลวงพ่อศรีมงคลที่ศักดิ์สิทธิ์ และมีวิหารหลวงพ่อศรีมงคลที่อายุร้อยกว่าปี และโบสถ์ที่วัดอัมพพาราม ที่ตำบลวังไทร คลองขลุง งดงามน่าไปชมอย่างยิ่ง
แม่น้ำปิง ในช่วงอำเภอคลองขลุงกว้างใหญ่ไพศาลและงดงามมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเจริญของอำเภอคลองขลุง ข้ามฝายมาฝั่งตำบลท่ามะเขือจนหมดสิ้น แต่โชคดียังมีสะพานเชื่อมตัวอำเภอคลองขลุงกับตำบลท่ามะเขือ จึงทำให้ติดต่อกันอย่างง่ายดาย

โรงงานอุตสาหกรรมที่สำคัญของอำเภอคลองขลุงคือ บริษัท เบียร์ไทย (1991) จำกัด สาขากำแพงเพชร
เสน่ห์ของอำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร ยังฝังแน่นกับคำขวัญประจำอำเภอคลองขลุง ที่ว่า ดินแดนหลวงพ่อดกภัย ผลไม้รสดี มีชื่อไม้ดอกไม้ประดับอยู่เสมอมานานแสนนาน

คำสำคัญ : คลองขลุง

ที่มา : สันติ อภัยราช. (2559). สารคดีโทรทัศน์ วัฒนธรรม จังหวัดกำแพงเพชร : ตอน อำเภอคลองขลุง. กำแพงเพชร: ม.ป.พ.

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2018-02-12

ฐานข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร-ตาก

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=8&code_db=610001&code_type=03

The Office Of Academic Resource Information And Technology